

CENZURA

IRENA VADNJAL

V Sloveniji ne v prejšnjem režimu, ne v sedanji demokraciji ni cenzure. Uradno. V resnici je bila, to sedaj vemo že vsi. Še huje pa je, da cenzura še vedno obstaja. Zadnji očitni primer je Arehov dokumentarec o Jugoslovanski vojski.

Rojena sem sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja in sem bila cenzure deležna tako kot vsi. Kdor ni bil cenzuriran kot avtor, je bil deležen cenzuriranih informacij. Desetletja cenzure so nam preoblikovala naše možgane in nam omejila sposobnost gledanja in poslušanja. Gledamo, pa ne vidimo, poslušamo, pa ne slišimo.

Ko sedaj počasi odstiramo zavese - železnih vrat si še ne upamo odpreti - z naše preteklosti, postaja pogled na naš narod, na usodo nas in naših prednikov jasnejši. Stvari dobivajo pravo obliko, dogodki postajajo jasnejši, slika se sestavlja kot kakšna sestavljanica. Počasi začnemo razumevati svojo preteklost, počasi nam postaja jasno, kdo so bili naši predniki, kaj so mislili, kaj so naredili.

A samocenzura, ki se nam je zarila v male možgane, bo še dolgo kot bolezensko stanje bdela v nas in nam onemogočala, da bi bili sposobni brez strahu in verodostojno izražati svoje mišljenje. Strah, ki se je zažrl v naše kosti, v kosti tistih, ki so bili preganjani in v kosti tistih, ki so preganjali, kot da se s krvjo prenaša na potomce. Poraja nov strah, nove pojave napadalnosti, novo ujetost in omejenost. Kot da se ta strah napaja iz samega sebe, kot da ustvarja neprekinjen krog ujetosti v omejevanje in samonadzor. Povzroča in poguja izoliranost, zaprtost vase ali v ozek krog somišljenikov. Nezaupanje kot da se deduje in nenehno skrbi za človeško izoliranost brez iskrene solidarnosti, brez moči, da bi v popolnem zaupanju odkrito podal vsa svoja stališča. Vedno ostaja nekje neka rezerva, nek »skriti fond v glavi«, ki mu še ni dovoljeno, da bi brez posledic zagledal beli dan.

Že petindvajset let je Slovenija samostojna, demokratična, svobodna država. A kljub temu jo uklepajo nevidne lovke starega režima, ki je prepovedoval pisanje in govorjenje o Bogu, ki je pod krinko krilatice, da je vera opij za ljudstvo, ustvaril verovanje v nezmotljivost enega človeka in ene stranke. Bogu-človeku je bilo znotraj prejšnje države vse dovoljeno, smel je krasti lastnino, smel je predpisati obvezne oddaje blaga, smel je vdirati v družine s socialističnimi idejami, smel je ukazovati, kaj se piše, kaj se govori. Smel je nenapisano določiti, kaj so poglobitna življenjska vprašanja in kakšen odnos morajo ljudje imeti do njih. Na drugi strani je ljudstvo v strahu pristalo na tak način življenja, saj so bila javna kaznovanja drugače mislečih dovolj velik razlog za to. To je privedlo tudi do nekritičnega sprejemanja oblasti in podrejanja aktualnemu stanju, ki ga je zmogla prebiti samo dovolj kritična masa intelekta, ki se je po rušenju blokove delitve odprla v svet.

Molk, v katerem smo živeli toliko desetletij, je molk previdnosti, molk bojzani, pragmatična varovalka. In v tem molku je pravzaprav celotna polpretekla zgodovina našega naroda. Vsi smo živeli v svojem molku. Na eni strani prepovedani avtorji v molku nerazkrievanja svojih misli, vedenj, pričevanj, na drugi strani tisti, ki so molk zapovedali. Vmes pa množica tistih, ki so o tem kaj vedeli ali vsaj slutili, a so v strahu živeli v svojem molku. Kakšna narodna tragedija! Tragedija milijonov ljudi, ki živijo sredi skrivnosti molka, vsak od njih pa ve svoj delček resnice.

Resnica, ki vedno hitreje vre na plan, ima svojo moč tudi v verodostojnosti besede. Stvari morajo biti poimenovane s pravim imenom, take, kot so. Boleče je s pravim imenom poimenovati tragične dogodke in osebe, a kljub temu je to edino zdravilo, če želimo, da naš narod ozdravi. Veliko bodo k temu pripomogli tudi Možinovi Pričevalci.

Samocenzura je postala narodovo bolezensko stanje. Na aktualne polemike se izzvana stran odziva kot ranjena žival in neutrudno brani svoj položaj, čeprav včasih niti sama več ne verjame vanj. Še vedno - ali celo še bolj - obstaja delitev na tiste, ki smejo govoriti in pisati s svojo glavo, in na tiste, ki tega ne smemo. Ta kontrolni mehanizem v naši družbi še vedno deluje. Ko se danes v javnosti pojavi nekdo, ki zagovarja krščanske vrednote, je z drugega tabora takoj deležen napadov, ostre obsodbe, poniževanja, smešenja ali obsodbe sovražnega govora. V nasprotni smeri pa to ne velja. Ko leviča zahteva prepoved vračila Cerkvi zaplenjenega premoženja, se redko kdo potruди, da bi v medije prišla prava resnica o tej zahtevi, ali da bi kdo obsodil tako zahtevo. Ko leviča kriči, da ne bomo vsi davkoplačevalci plačevali za zasebne šole, je to povsem legitimno kričanje, če pa »desničarji« predlagamo, da ne bi vsi plačevali protispočetnih posegov ali splavov, je to sovražni govor. Torej - mar ni tudi to cenzura?!

Vsem tistim, ki nas boste v prihodnje še obtoževali sovražnega govora, toplo svetujem, da si v Narodni in univerzitetni knjižnici ogledate razstavo o cenzuri na Slovenskem v obdobju med letoma 1945 in 1991.

(Casnik.si)

Kako korupcija prizadene tudi Slovenijo

V Argentini se vsak dan srečujemo z obtožbami in prijavi primerov korupcije prejšnje vlade. Vendar je na mestu vprašanje, če je ta sedaj izginila iz javnega življenja. Nas pa zanima, kako je s tem drugod po svetu in tudi v Sloveniji.

Raziskava nevladne organizacije za boj proti korupciji Transparency International je pokazala, da tretjina prebivalcev Evrope in Srednje Azije ocenjuje, da je korupcija ena od največjih težav v njihovi državi. Slovenci so bili v raziskavi *Svetovni barometer korupcije* med najbolj kritičnimi, saj sta kar dve tretjini ocenili, da se korupcija v javnem sektorju v minulih letih ni zmanjšala in da je vlada na tem področju neučinkovita. Raziskava je bila objavljena preteklo soboto, 19. novembra.

Kljub obljubam politike po ničelni toleranci do korupcije, le 7 odstotkov Slovencev meni, da se je v minulih štirih letih korupcija v Sloveniji zmanjšala. Vid Doria, generalni sekretar Transparency International Slovenije, je podal sledečo zanimivo izjavo: »74 odstotkov državljanov meni, da korupcija ni nič manjša, kot pred štirimi leti, kar 99 odstotkov pa jih meni, da bi moralo biti preprečevanje korupcije prioriteta št. 1 v tej državi.« Zaskrbljujoče je, da največ korupcije opazajo pri temeljih demokratične družbe. Na prvem mestu v državnem

zboru, sledijo vladni uradniki, lokalne oblasti in sodniki. Najmanj korupcije vidijo v policiji. »Vlada in odgovorni se s to problematiko ne morejo spopadati zgolj s sprejemanjem zakonodaje in normativnimi prijemi, kajti treba je več pozornosti in sredstev nameniti izvajanju predvidenih ukrepov, ki jih je vlada v zadnjih dveh letih sprejela, a morajo zaživeti v praksi.«

Kot zaskrbljujoč je Doria izpostavil podatek, da je kar 36 odstotkov anketirancev skeptičnih, da običajni ljudje lahko kakorkoli pripomorejo k boju proti korupciji. Zato bi morali več storiti za zaščito prijaviteljev. Mnogi namreč zaradi strahu pred povračilnimi ukrepi korupcije ne prijavijo. »Rezultati izrazito nakazujejo potrebo po proaktivnem udeleževanju države in civilne družbe, da naredi več za zaščito oseb. To je ključno, da so državljani pripravljeno narediti nekaj v javno dobro.«

Kot je razkrila omenjena raziskava javnega mnenja, ki je zajela 60 tisoč ljudi iz 42 držav, imajo največ težav s korupcijo v Armeniji, Bosni in Hercegovini, Rusiji, Litvi, Moldaviji, Srbiji in Ukrajini. V Tadžikistanu je polovica vprašanih v minulemu letu podkupila uradnike. V Evropi je taka praksa najpogostejša v Romuniji in Litvi. Tri petine ljudi je tudi menilo, da imajo bogati prevelik vpliv na politiko.

Zastor nad svetim letom

Na praznik Kristusa kralja vesoljstva je Cerkev slovesno zaključila tudi sveto leto usmiljenja. Papež Frančišek je dopoldne daroval sveto mašo na trgu sv. Petra in zaprl sveta vrata v vatikanski baziliki. V nagovoru je poudaril, da nas je to sveto leto znova usmerilo k bistvenemu, k obličju našega Kralja, ki žari v Vstajenju in k Cerkvi, ki je gostoljubna, svobodna, zvesta, uboga v sredstvih in bogata v ljubezni. Slovesnosti so se udeležili romarji z vsega sveta. Med njimi tudi italijanski predsednik Sergio Mattarella.

Jezusovo kraljevanje je po papeževih besedah paradoksalno, saj ima za prestol križ, njegova krona pa je narejena iz trnov. Jezus se je namreč spustil v našo človeško bedo in izkusil nepravilnost, izdajstvo, smrt, grob, pekel. Na ta način nas je naš Kralj po papeževih besedah objel in odrešil.

»Ni nas obsodil, ni nas niti osvojil, nikoli ni posegel v našo svobodo, ampak je prišel s ponižno ljubeznijo, ki vse odpusti, vse upa, vse prenaša.« Samo takšna ljubezen je po besedah svetega očeta sposobna premagati greh, smrt in strah.

Ob sklepu svete maše je papež Frančišek podpisal svoje apostolsko pismo z naslovom: *Misericordia et misera* - Usmiljenje in usmiljenja potrebni, ki ga je izročil predstavnikom različnih narodov in celin. Med njimi so bili kardinal, škof, družina z otroki in starimi starši, invalidi, oseba s posebnimi potrebami in posvečeni.

V Vatikanu so nato naslednji dan predstavili to papeževo pismo *Misericordia et misera*. Gre za besedi, ki ju sv. Avguštin uporabi za opis srečanja med Jezusom in prešuštnico. Papež v pismu med drugim zapiše, da se ne moremo ustaviti le pri črki zakona, saj s tem onemogočamo delovanje vere in Božjega usmiljenja. Znova poudari središčno mesto spovedi v življenju kristjanov in se zavzame za pobudo 24 ur za Gospoda. Med konkretnimi

odločitvami pa naj omenimo ohranitev misijonarjev usmiljenja, možnost odveze od greha zaradi splava vsem duhovnikom ter ustanovitev svetovnega dneva ubogih.

Papež Frančišek je za ikono pravkar končanega svetega leta izbral srečanje med Jezusom in prešuštnico: »Ne srečata se greh in abstraktna sodba, ampak grešnica in Odrešenik; potrebna usmiljenja in usmiljenje, kot je dejal sv. Avguštin«, je zapisal Frančišek.

Jezus namreč Mojzesovi postavi vrne bistvo:

Božjo ljubezen, ki zna brati srca ljudi, da bi razumela njihove najgloblje želje. Jezus je v očeh prešuštnice prebral, da si želi, da bi jo razumeli, ji odpustili in jo osvobodili. »Ko smo enkrat odeti v usmiljenje, čeprav ostajamo v slabotnosti zaradi greha, to slabotnost premaguje ljubezen, ki omogoča videti onstran in živeti drugače«, je zapisal sveti oče.

Tudi v Sloveniji so zaprta vsa sveta vrata. V nedeljo dopoldne so jih zaprli v novomeški stolnici, popoldne pa še v celjski. Novomeški škof Andrej Glavan je v nagovoru poudaril, da se nihče ne more oddaljiti od Očetovega doma tako daleč, da ga ne bi doseglo Kristusovo v ljubezni utripajoče srce. Križ, kraljevski prestol, je prepada, v katerem Bog postane Ljubeči, ki nikogar ne izključuje.

Po zaprtju svetih vrat ostaja odprto Jezusovo srce, je dejal škof Glavan in povabil, naj ostanejo odprta tudi naša srca, da bomo potem, ko smo sami doživeli Božje usmiljenje, pristopali vsakemu človeku naproti z Božjo dobroto, sočutjem ali kot pravi papež Frančišek, z nežnostjo.

VTISI IZ SLOVENIJE

Anatomija političnega umora

(Od našega dopisnika)

Martin Breclj (Pristavčan in Adrogeučan) živi že dolgo dolgo let v Devinu pri Trstu. Diplomiral je v Trstu iz filozofije, se udeleževal kot občinski svetnik in podžupan v domači občini, bil deželni tajnik Slovenske skupnosti, edine slovenske politične stranke v Italiji. Ukvarjal se je tudi s časnikarstvom, največ časa pri tržaškem Primorskem dnevniku, kjer se je upokojil.

Zdaj ima več časa za vse, kar ga je žulilo, pa se temu ni mogel bolj posvečati. Med njimi (na zalogi ima še marsikaj) je bilo raziskovanje dogodkov, v katerem so 10. marca 1944 zvečer v Trstu ubili Stanka Vuka, njegovo ženo Danico roj. Tomažič in njunega obiskovalca iz Ljubljane dr. Draga Zajca.

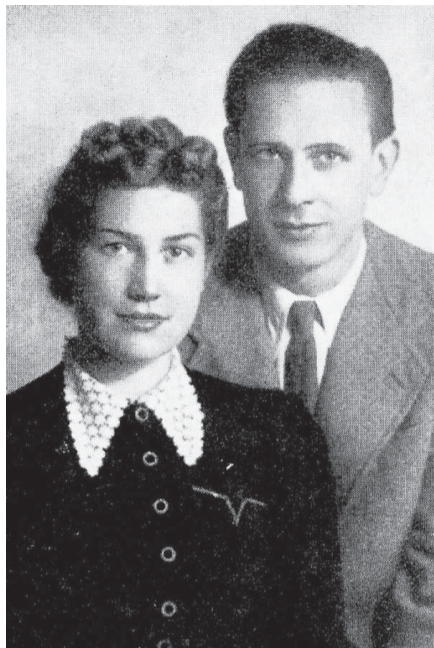
Stanko Vuk se je po sesutju italijanske fašistične oblasti vrnil iz njihovih zaporov in se pripravljaj na odhod v partizane. Morilci so mu to preprečili.

Jasno, da so vse obtožbe letele na drugo stran; da so morilci bili nasprotniki NOB. Oblasti v Trstu so raziskovale, pa zaključile, da je bil to politični umor in tako je ostalo. Morilcev niso izsledili.

Ves čas pa je bila slutnja ali prepričanje brez dokazov, da je nekdo drug kriv za umore. Stanko Vuk namreč ni bil iz komunističnih vrst, ampak je bil krščanski socialist in nekateri so se bali, da bi s svojim ugledom in delom v OFarskih vrstah postal moteč element, da bi mešal štrene komunistom in odpiral oči borcem za svobodo, ki so bili

pri partizanih. Treba ga je bilo torej odstraniti.

Že leta 2009 je zgodovinar Jože Pirjevec (ki zagovarja OF, NOB) v italijanščini napisal knjigo o fojbah, v kateri je Vukov umor pripisal komunistom. Knjiga je bila tri leta kasneje prevedena v slovenščino in izdana - a glej ga, glej! - tega podatka ni v njej ...

Stanko Vuk in Danica roj. Tomažič

Martin Breclj je prebral vse do sedaj uporabljene vire, tako policijske zapisnike, izjave, pričevanja, zapise v mnogih časopisih, v raznih slovenskih in italijanskih arhivih na glavo obrnil marsikatero škatlo in izbrskal nove podatke, fotografije, ter vse na novo ovrednotil. Iz tega je nastala knjiga z več kot tristo stranmi, z naslovom, kot ga nosijo te vrstice. Izdala jo je založba Mladika v Trstu.

In kaj je novega v knjigi? Potrditev, da so Stanko, Danica in obiskovalec padli pod streli vosovcev (ki so imenoma navedeni), kar pomeni, da je umor zapovedala sama revolucionarska klika - komunistična partija, njeno primorsko vodstvo.

Kljub tako natančni raziskavi, še ni vse dorečeno. Obstaja nekaj nemških depeš, ki jih (še) ni bilo mogoče dešifrirati; v arhivu preostalega materiala je tudi prstni odtis, ki še nima lastnika (nekateri potujejo v Brazilijo) ... Morda se opogumi še kak zapozneli pričevalec, ki bi mogel osvetliti marsikatero nejasnost in nepoznanje.

GB

LITERARNI VEČER SKA

Španščina v Sloveniji

Literarni odsek Slovenske kulturne akcije je v soboto, 10. septembra, priredil v dvorani dr. Tineta Debeljaka predavanje prof. Pavlinke Korošec Kocmur na temo *Španščina danes v slovenskem in evropskem prostoru*.

Na steni ob vhodu v malo dvorano je bila razstava krasnih slik umetnice Laure Antonio Bavdek.

Med nami je predavateljica dobro znana po delovanju v naši skupnosti v Buenos Airesu. Leta 1991 se je z možem Boštjanom preselila v Slovenijo. Na Ljubljanski univerzi je diplomirala iz slovenskega jezika. Po študiju je bila zaposlena v moževi založbi Ilex, kjer je napisala več spremnih besed k prevodom špansko-ameriške književnosti. V Sloveniji je na različnih gimnazijah in osnovnih šolah poučevala slovenščino, španščino in angleščino. Aktivno dela na literarnem, vzgojnem, družbenem in političnem področju. Zadnja leta vodi mednarodne projekte, ki jih financira Evropska unija, in sodeluje na Državnem izpitnem centru kot ocenjevalka mature.

Prof. Pavlinka Korošec je pričela svoje predavanje z osebno izkušnjo, ko je ugotovila, takoj po prihodu v Slovenijo, da v matični domovini ni bilo najmanjšega zanimanja za poučevanje španščine na Ljubljanski univerzi. Katedra za španščino je bila mlada in je imela ravno dovolj učiteljev. Ko se je Slovenija osamosvojila, je začela vzpostavljati stike s svetom, po drugi strani pa jo je družba začela spoznavati. Tedaj so ustanovili Izsledjenko društvo Slovenija v svetu. Med Slovenci v Argentini in v Sloveniji so se pospešili obiski, nastopi pevskih zborov in gledaliških skupin.

Hkrati, ko je Španija vstopila v Evropsko unijo (1986) in s prevzemom evra (2004) ter z ustanovitvijo instituta Cervantes (1991), je prodrla v celoten evropski prostor. Kot je omenila predavateljica. »Za nameček pa je prišla v Slovenijo prva mehiška telenovela, ki ji je sledila še vrsta drugih televizijskih nadaljevanj.

Nato se je predavateljica dotaknila razširjenosti španskega jezika po Evropi in prišla na temo učenje španščine v Sloveniji. Omenila je, da se španščina, kot dvopredmetni študij, poučuje na Filozofski fakulteti v Ljubljani od študijskega leta 1981/1982 dalje. Predavateljica je omenila, da je slovenski jezik, ki ni lahak, primerna podlaga za učenje drugih jezikov. Slovenski učitelji in profesorji so se resno posvetili vprašanju: Zakaj telenovele pritegnejo toliko gledalcev? V raziskovalni nalogi so prišli do sledečih ugotovitev: a) Spremljanje telenovel je zabavno in ne zahteva večjega miselnega

napora, ker takoj razumeš za kaj gre; 2) ker telenovele temeljijo na močnem čustvenem dogajanju, vplivajo na čustva gledalcev; 3) telenovele nas takoj vpletejo v sanjarjenje o lepi in uspešni prihodnosti. S prihodom špansko govorečih televizijskih novel je zanimanje za španski jezik neverjetno naraslo.

V drugem delu predavanja se je prof. Pavlinka Korošec dotaknila teme evropskih projektov. Odkar je Slovenija vključena v Evropsko unijo, se mnogo projektov lahko financira iz evropskih sredstev. V Osnovni šoli Riharda Jakopiča v Šiški, sama že nekaj let vodi mednarodne projekte. Trenutno izvajajo triletni projekt, ki so ga poimenovali Un teorema en la biblioteca. V tem projektu sodeluje sedem šol iz različnih držav. Delovni jezik je španščina. Na ta način omogočajo, da mladi z veliko vspodbudo raziskujejo, odkrivajo, poskušajo znati španski jezik za uporabo v vsakdanjem življenju, berejo knjige, gledajo filme, obdelajo informacijo itd. Pri tem poučevanju izobraževalnih programov EU ima mnogo ciljev.

Informirala nas je o številu učencev španskega jezika v primerjavi s francoščino in nemščino v raznih letih. Poleg Ljubljanske univerze, kjer se poučuje kot jezik in književnost, se poučuje še na nekaterih drugih fakultetah kot tuji jezik, na primer na Ekonomski fakulteti, na fakulteti za družbene vede, na Univerzi v Novi Gorici. Predavateljica je govorila tudi o poučevanju španščine v srednjih šolah in gimnaziji ter kot izbirni predmet v osnovnih šolah. Končala je svoja izvajanja z zaključkom, da uspešnost slovenskega šolskega sistema lahko pokažemo svetu preko mednarodnih projektov, ki so dosegljivi tudi za Slovence, ki so rojeni zunaj slovenskih meja.

Publika je sledila predavanju s pozornostjo in zanimanjem, kar je tudi razodelo veliko število vprašanj, ki so jih stavili predavateljici.

K.C.

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Kdor bližnjega spoštuje, ne pomeni, da slep za njegove je slabosti, a ceni v njem vrednote in kreposti, četudi te so lahko kdaj prikrite.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Položaj se zapleta in med opazovalci raste skrb. Bliža se konec leta in nevarnost izgedov se vsak december ponavlja. Vlada posveča vso pozornost tem dogodkom in napenja sile, da bi preprečila prevroč december. Nevarno je, ker druge politične sile ne pomagajo. Obratno, mnoge iščejo, kako bi napeto stanje izkoristile in napeljale vodo na svoj mlin.

Socialna nuja. Tako bi prevedli izraz »emergencia social«, ki zadnje dni polni strani časopisov in televizijskih zaslonov. To je namreč ime zakona, ki ga je združena opozicija izglasovala v senatu. Za vlado pomeni hud udarec, ne toliko v konkretnem pogledu, kot na političnem področju. Prvič v sedanji dobi so se združile vse opozicijske skupine, vključno Massa in njegovi »obnovitelji«, pa klasični peronizem, kirchnerizem in skrajna levica. Zakonski osnutek je pripravil in vložil kirchneristični senator Abal Medina. Potezo moramo razumeti kot propagandni udar s pogledom na volitve prihodnjega leta. Besedilo v bistvu določa, naj vlada po dekretu ustvari milijon delavnih mest v okviru vladnega programa socialnih podpor. A to naj ne bi bile kake doklade, temveč formalne zaposlitve z minimalno plačo kakih 8.000,- pesov in socialnimi ter pokojninskimi prispevki. V vladi besnijo iz dveh razlogov. Prvič, ni denarja v ta namen, ker ne gre samo za plače, temveč tudi za infrastrukturo, delovna sredstva in orodja, ki naj bi jih ti »delavci« uporabljali. Treba bi bilo poiskati tudi področja, kjer ta milijon ljudi zaposliti. Drugič: ravnokar je parlament večinsko potrdil proračun za prihodnje leto, pa v njem ni predviden ta korak in niso predvidena sredstva, da bi z njimi razpolagali. V vladi menijo, da je celotna strategija usmerjena v cilj, da predsednik ob izglasovanju vložijo svoj veto in s tem utrpi izredno politično škodo. Macri je resnično namenjen, da bi ob potrditvi tega zakona segel po tej ustavni pravici veta.

»Igramo, igramo, veselo trkamo ...« Nekako tako je bilo besedilo stare otroške igre, ki pa lepo opisuje zadržanje opozicije. Taka ustvaritev delovnih mest »po dekretu« je prava fantazija, ki državo vodi v še globlje močvirje kot to, v katerem se nahaja. To je enostavna miloščina ali, kot rečejo Argentinci, »kruh za danes, lakota za jutri«. Edina stvarna rešitev je obnova argentinskega gospodarstva,

kar bi zagotovilo vredna in realna delovna mesta. Priznajmo pa obenem, da je bil to bistveni cilj sedanje vlade, ki pa se mu po letu dni sploh nismo približali. Nasprotno, kaže, da smo od njega vedno bolj oddaljeni. Nekajkrat smo že omenili, da vsa opozicija z enim očesom gleda na sedanost, z drugim pa na dopolnilne volitve, ki bodo v drugi polovici prihodnjega leta. Zaradi tega ima vlada rastoče težave za potrditev važnih zakonov. Eden izmed njih, ki se zatika, je sprememba volilnega sistema. Težava je zlasti, da bi uvedli elektronski način glasovanja. Mnogi guvernerji, ki imajo bistven vpliv na senatorje in tudi poslance, vidijo v tem sistemu nevarnost za svoje politične položaje, ker sistem otežkoča poneverbe in manipulacijo volilnih izidov. Macri pa ravno v te spremembe polaga upanje na bolj prozorno in realno politično stanje.

Ko celimo rane. Socialni položaj je res težak. Gotovo so najbolj prizadeti najnižji sloji in njim je usmerjen glavni del vlade pomoči. V tem igru posebno vlogo ministrica za socialno skrbstvo Carolina Stanley. Njen položaj je zanimiv, ker ima res tekoč dialog s socialnimi gibanji, ki so neke vrste sindikati brezposelnih in prizadetih. Gospa Stanley se lahko ponaša tudi s popolno podporo papeža Frančiška, ki jo smatra kot vredno sogovornico teh skupin. Napor vlade, da bi zadovoljila zahtevam socialnih gibanj pa komaj zadošča. Izredne podpore in doklade, ki jih bodo prizadeti dobili ob koncu leta, seštevajo visoke vsote. A vse to ni dovolj. Ti novi sindikalisti so se navdušeno vpregli v prej omenjeni zakon »socialne nuje«. Pretekli petek so, skupaj s Glavno delavsko konfederacijo, priredili manifestacijo na Kongresnem trgu, v podporo temu zakonu. Množica je bila res prepričljiva, a v teh časih pogajanj in barantanja »dajdam«, so nekateri opazovalci kljub protestu videli simpatijo CGT do vlade. Vse je bilo pod kontrolo; nobenega izgreda. Res so padle trde besede na vladne položaje, a tudi na prejšnjo vlado in kirchnerizem. »Mi nismo tisti, ki so preko zidu metali torbe« je vpil sindikalist v jasni omembi korupcije prejšnje vlade. Zastopniki la Cámpore so morali nekaj sumiti, ker njih in njihovih skupin ni bilo videti na Kongresnem trgu. Tudi v tem pogledu se nekaj premika v argentinski politiki.

OBISK MINISTRA V NAŠEM DOMU

Kako do tesnejšega sodelovanja

Leto 2016 bo v Našem domu gotovo ostalo zapisano kot dinamično, bogato, razgibano, polno doživetij, snidenj in druženja.

Razgibanost našega vsakdanjika je dobilo dodatno razsežnost z obiskom ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu, g. Gorazda Žmavca, s spremljevalci iz Urada - dr. Zvone Žigon - in veleposlaništva RS v Argentini - ga. Petra Česen Čatar -, ko so se na petek 21. oktobra mudili v Našem domu San Justo.

Sprejem je vodil predsednik Našega doma, g. Marjan Grilj, v spremstvu članov glavnega odbora: Tonija Oblaka, Eme Urbančič Marušič, Lovrenca Tomaževiča in Martina Uštarija.

Najprej si je minister ogledal prostore Doma in se kratko seznanil z zgodovino te slovenske trdnjave sredi pampe. Seveda prvo vprašanje je bilo, kako je prišlo do gradnje - načrti, financiranje in danes vzdrževanje. Čeprav smo razlagali, da je vse, čemur je priča - ne le v Našem domu, pač pa kjerkoli bo hodil med Slovenci organizirane skupnosti v Argentini - sad osebnega požrtvovalnega ter prostovoljnega dela, je bilo za naše obiskovalce dokaj težavno dojeti, na kakšen način naj bi se to zgodilo toliko kilometrov daleč od Slovenije in kako se je to obdržalo celih sedem desetletij.

Del odgovora so obiskovalci našli prav v rednih dejavnostih, ki se v Našem

domu dogajajo. Na petek je kar lepo številno skupin, ki običajno razvijajo svoje aktivnosti. Tako so srečali mladce in mladenke pri tedenskem snidenju, ogledali so si vajo mladinske gledališke skupine, seznanili so se z vodstvom folklorne skupine Mladika, doživeli so družabni klepet in srečanje v kleti, ogledali so si šolske prostore, pripravljene za redni pouk naslednjega dne in tudi obisk redne vaje MPZSJ. Pevski zbor je v pozdrav sprejel obiskovalce s slovensko in argentinsko pesmijo. Navdušena čestitka ministra je zboru rodila vabilo za

ponovno turnejo!

Kako pa zglejajo dodatne dejavnosti naše sanhuške skupnosti so si g. minister in njegovi spremljevalci doživeto predstavljali, ko so si ogledali fotografsko razstavo, ki jo je pripravil Naš dom za 60. obletnico ustanove. Iz fotografij je razvidno plodno versko, družabno, športno ter kulturno življenje, ki ga ponosno gojimo v Našem domu že več kot 60 in ga uspešno predajamo iz roda v rod.

Prav to je bila tema razgovora z ministrom Žmavcem, ko se je po ogledu Doma sestal s predstavniki vseh in vsake ustanove in organizacije delujoče v Našem domu.

Navzoči so bili, poleg predsednika in članov glavnega odbora, še zastopniki farnega odbora, slovenske osnovne šole Franceta Balantiča, Slovenske dekliske

organizacije in Slovenske fantovske zveze odsek San Justo, Zveze slovenskih mater in žena, Mešanega pevskega zbora San Justo, skupine mladcev in mladenk, upokojencev in folklorne skupine Mladika. Sestanek je potekal v sproščenem pogovoru, pri katerem g. minister jasno dojel tesno sodelovanje, ne le med organizacijami med seboj, temveč tudi, kar je za Naš dom recept za uspeh:

medgenarcijsko sodelovanje, prelivanje izkušenj in vrednot iz roda v rod.

Vsaka organizacija je orisala tekoče delovanje in spregovorila o prihajajočih izzivih. Zanimiva najava ministra je vzbudila pozornost navzočih, ko je izjavil, da bi morali v Sloveniji uvoziti ta model medgenaracijskega sodelovanja. Razumeli smo besede, kot poklon naši emigraciji, kajti vsem je bilo bolj ali manj jasno, da bistvo našega delovanja sloni na prostovoljnem delu, ki ima globoke verske in narodne korenine, ki ga danes ne bi mogli brez velikih težav prenesti čez ocean. Vsekakor, ministrove zaključne besede

so povzetek obojestranskih želja po dobrem, iskrenem, plodnem sodelovanju med Uradom in Slovenci za katere skrbi.

Zadovoljni smo bili z obiskom g. Žmavca in njegovih spremljevalcev. Omogočili smo jim neposredni stik s tako imenovano politično emigracijo, o kateri so marsikaj slišali ali brali; sedaj so pa iz prve roke izvedeli, kako deluje slovenska povojna skupnost v Argentini in kako misli, dela in čuti kar nekaj tisoče Slovenk in Slovencev, pisano tako, dvakrat z veliko začetno črko.

-mit

SLOVENSKA VAS

64. obletnica Društva

Obletnica Društva je vsakoletno vaško praznovanje, ki ima včasih zelo slovesno obliko, zlasti ob okroglih številkah, drugič pa se praznuje bolj intimno, pa zato ne manj prisrčno in prijazno.

13. novembra je bila na vrsti že 64.

obletnica, odkar se praznuje v novembru pa je združena tudi z žegnanjem v cerkvi Marije Kraljice, zgrajeni s slovenskimi rokami in blagoslovljeni 15. novembra 1959, torej pred 57. leti. Simbolno sta tako povezana oba poglobitna prizadevanja vaške skupnosti: prepričano versko življenje in zavedno vrednotenje naših kulturnih in narodnih korenin, kar odlično povzema geslo »USTVARJAJMO NAŠO PRIHODNOST«, izbrano za to praznovanje.

Kot vedno se je slavje začelo s sv. mašo, ki jo je ob številni udeležbi daroval g. Toni Burja C.M., ki se je, hvala Bogu in redovnim predstojnikom, prejšnji mesec pridružil župniku Jožetu Bokaliču. Tudi s tega mesta mu izražamo dobrodošlico. Kot dober poznavalec krajevnih razmer, saj se je rodil in šolal v vasi, se je spomnil zaslužnih rojakov, ki so v težavnih začetnih časih dajali prednostno mesto veri in delu za skupnost. Njihov zgleđ naj vedno kaže smer novim rodovom.

Nepričakovano deževje je pospešilo kratko pot od cerkve do Hladnikovega doma. Hitro jutranje okrepcilo in že se je v dvorani pričel kulturni program. Po sprejemu zastav in petju himen sta pozdravila krajevni predsednik Vinko Glinšek in predsednik Z.S. inž. Jure Komar, ki je še posebno opozoril, da le na razčiščeni preteklosti sloni tista prihodnost, katere ustvarjanje izpostavlja geslo dneva.

Nastope je pričela otroška folklorna skupinica, ki jo vodita Helena Cerar in Boris Rot. Deklice s košarami rož, nato pa šest otroških parov, so na podlagi poznanih melodij korajžno zaplesali in prejeli navdušeno odobravanje občinstva.

Folklorna skupina Slovenske vasi, ki jo vodi Federico Cerar, izstopa po ustvarjalnosti svojih koreografij, ki jih je tokrat oprla na sodnejše oblike narodno zabavne glasbe. Kot vedno, je posebej navdušila z

vrtenjem deklet.

Pevska zbor iz Carapachaya in Slovenske vasi sestavljata neobičajno dvojico, s katero vsak od njiju okrepi svoje vrline in nadoknadi šibkejše zasedbe. Pod vodstvom prof. Andreja Jana so ubrano podali venček sledečih pesmi: Glejte že sonce zahaja, Čuk se je oženil, Škrjanček poje in V Gorenjsko oziram, v priredbi zborovega dirigenta. Narodno petje ima v slovenskem kulturnem izročilu dragoceno mesto in ga publika vedno hvaležno sprejema.

Največ pričakovanja je vzbujala napoved Čehove kratke komedije »O škodljivosti tobaka«. Dani Grbec nas je že tako »razvedil«, da si od njega vedno pričakujemo nekaj vrhunskega. Tudi tokrat je to polno dosegel z novim razkritjem nam že dobro poznane ruskega dramatika. Enoosebna šala je brez dvoma zahteven izziv, ker si igralec izključno sam ustvarja celotno odrsko vzdušje. Resnici na ljubo mu je bila v veliko oporo »žena«, ki nam jo je v živo prikazal, ne da bi nastopala. Dani - vsa čast ti!

Po kulturni hrani se vedno prav prileže tudi kulinarčna. Kar je iz kuhinje dišalo, je kar hitro prišlo na mize v popolnoma spremenjeni dvorani, po prijaznosti številne skupine mladih strežnikov. Aplavz, s katerim

so bili sprejeti, velja kot pohvala in zahvala vsem, ki so s svojim delom prispevali, da je bilo kosilo čisto zares slavnostno.

Odhajali smo duševno in telesno okrepani, tako da bomo na prihodnje obletnice gotovo še prišli.

F.S.

MENDOZA

Čudovit glasbeni večer

V mendoški skupnosti z veseljem opažamo, da sta petje in gojitev vokalne umetnosti živa in napredna. Pesem nam podarja kulturne dragocenosti. Mendoški Slovenski oktet sestavljajo mladi fanti, večina zasedbe mešanega Pevskega zbora so naši mladi - nova generacija, med njimi tudi Argentinci, sorodniki in prijatelji. Petje je navzoče pri vseh praznikih, litur-

giji, obogati obletnice in prireditve. Z velikim veseljem sprejemamo na našem odru vokalne skupine iz Slovenije in Buenos Airesa.

V soboto 29. oktobra 2016 smo praznovali Glasbeni večer. Prvi del je bil posvečen baročnemu solo petju. Mariana Ruíz Díaz je prevzela glavno odgovornost. Na klavirju jo je spremljal Toni Stirn. Marjana je članica Mešanega zbora, pripravlja vokalizacijo naših pevcev in s Pavlijem Nemaničem vodi otroški pevski zbor naše Slovenske šole Sv. Cirila in Metoda. Poleg udejstvovanja pri naši skupnosti sodeluje tudi pri vokalnih skupinah baročne in renesančne glasbe.

Prvi dve pesmi sta bili italijanski ljubezenski iz XVI. in XVII. stoletja: *Caldi sospiri*, Raffaello Rontavini in *Lasciar d'amare*, Francesco Gasparini. Sledili sta dve francoski anonimni: *Jeune Fillette* in *Que ne sui je...* in angleška XVII. stoletja: *When the bee sichts*, Tomas Ame. Besedilo je Shakespearev: »Ko čebelica obišče cvetje, z njo pojdem in uživam radost pomladi«. Šesta pesem je bila slovenska molitev Mariji v dialektu vasi Plešišče v Benečiji. Končala je svoj nastop s *Pueblito, mi pueblo*, Carlosa Guastavina.

Barvitost njenega glasu je ugajala; pozna se, da se Mariana posveča renesanski in baročni glasbi. Z iskrenim aplavzom smo dosegli še dodatek: anonimno iz Italije. Iskreno čestitamo navdušeni in priljubljeni članici naših društvenih zborov in tudi Toniju Štirmu za klavirsko spremljavo.

Drugi del je prevzel naš Mešani pevski zbor. Pevovodja, mag. Diego Bosquet, nam je prikazal prvi nastop dvoletnega načrta. Z novimi pevci so pripravili pesmi, ki jih zbor ni pel v zadnjih letih ter skladbe sodobnih skladateljev na tujem in v Sloveniji.

Koncert so pričeli z *Lahko noč*, Anton Martin Slomšek/Marko Bajuk. Drugi skladbi je besedilo napisal Ciril Turk: *Nagelj slovenski*. To besedilo so izven domovine uglasbili številni skladatelji. »Nagelj slovenski po svetu cveti, lepše cvetice na tujem pač ni. Vihar domovine ga v svet je spihljaj, a on koreninam zvest je ostal. Za dom cveti, za dom dehti, po soncu stremi, mu svobodo želi.« Globoko doživetje po 70 letih

begunstva in ob 25. letnici osamosvojitve naše rodne domovine. Glasba Alojzja Geržiniča je zvenela kot pristna narodna pesem.

Narodna *Pojdem u Rute* Marka Bajuka, je z zborom odlično zapela solo Ani Grintal Hirschegger. Sledila je *Vse najlepše rožice*, narodna Emila Adamiča, v novi priredbi prijatelja mendoških Slovencev, Marka Muniha.

»Veseli pastir« - Nova Gorica 2014). Skladatelj tu pojasni, da so »njegove nekdanje pevke, sedanje pevovodkinje prosile, naj bi s preteklimi izkušnjami poskusil prirediti za njihove zборе kakšno ljudsko pesem, ki bi popestrila in osvežila ustaljene sporede«. Munihove priredbe »skušajo pesem

ohraniti kasnejšim rodovom, da bi jo naprej peli«. Pri priredbah ohranja napev »vižo«, ki jo preobleče v lastno zvočnost in barvitost.

Sledila je *Meglica*, narodna v priredbi Marka Bajuka. Solo je z globokim doživetjem zapela Mariana Ruíz Díaz. Kot vnuk bom dodal osebno oceno: Meglica je ena najuspešnejših dedovih harmonizacij. Polna dvorana je izvedbo navdušeno sprejela.

In končno še dve skladbi različnih argentinskih pokrajin: *Moyi tun papai inche* (Pijanec), Valerio Aviles, Mapuche iz Chubuta, priredba Rodrigo Delei; s kitaro je spremljal David Bajda. Zadnja je bila *Agua y sol del Paraná*, Miguel Brasco, glasba Ariel Ramirez v priredbi María del Carmen Aguilar, kitaro David Bajda. Poslušalci smo bili uslišani in uživali še dodatno pesem iz argentinskega severa: *Del Prado vengo*, huayno, Patti Huaynito, prir. Vivian Tabbush.

Prvi koncert dvoletnega zborovskega programa je bil zelo lepo zamišljen in resno pripravljen. Zboru so nekatere skladbe zahtevale dolgo in požrtvovalno pripravo. Čestitamo dirigentu Diegu Bosquetu in vsem pevcem. Želimo, da bi nam podarjen trud pevske skupine uživalo večje število rojakov, za kar se bomo v prihodnje potrudili.

Po uspešnem nastopu so nam pevci postregli s kranjsko klobasico, pijačo, štrudlom in kavico. Ponosni in veseli smo na uspeh Glasbenega večera!

Božidar Bajuk

SAN JUSTO

Poslovilni koncert Gorenjskega okteta

V petek 14. oktobra se je od naših odrov poslovil Gorenjski oktet, ko je v Našem domu zaključil uspešno turnejo po južni polobli.

Obisk Gorenjskega okteta, v spremstvu sopranistke Melanije Markovič, nas je popeljal v deželo lepe slovenske

pesmijo. Za slovo od družin Andreja in Marije Selan, Lojzeta Modica, Marka in Magde Trpin ter Toneta Javorška je oktet poklonil pesem *Lastovki v slovo*, slovensko narodno *Kje je moj mili dom*, ziljsko narodno *Čej so tiste st'zice* in pa narodno iz Krasa *Je vpihnila luč*, vsem pa slovensko ljudsko *Nocoj pa oh nocoj*.

Kar težko smo se obojestransko poslavljal, ploskanja ni bilo konec in Gorenjski oktet je navdušeni publiko poklonil še zadnjo pesem

pesmi, kjer se avtorske skladbe in ljudske pesmi iz raznih slovenskih pokrajin prepletajo v prijeten reper-toar.

Na poslovilnem koncertu smo, med drugimi skladbami, prisluhili prilično izbranim melodijam, kot *Zdravljica* (France Prešeren/Ubaldo Vrabec), *Oj, Doberdob* (slovenska ljudska/Zorko Prelovec), *Domovini* (Jakob Razlag/Benjamin Ipavec - solista: Andrej Ropas, Marko Sušnik), *Tam kjer pisana so polja* (Viktor Markič/Danilo Bučar), *Tiha luna* (Davorin Jenko), *Pa se sliši* (primorska ljudska/Karol Pahor - solista: Melanija Markovič, Andrej Ropas), *Pesem galebu* (ljudsko besedilo s Hebridskega otočja, slovenski prevod Valens Vodušek/Rado Simoniti solistka: Melanija Markovič), *Zori rumena rž* (Rudolf Baumbach, slovenski prevod Anton Aškerc/Risto Savin), *Tja gor bi rad* (Pavle Kernjak - solist: Tomaž

in sicer venček koroških ljudskih *Ti pučja kna lumpej* (Pavel Kernjak - solistka: Melanija Markovič).

Letos smo bili v Našem domu San Justo posebno počaščeni z mnogimi obiski in srečali smo mnogo dobrih, talentiranih ljudi. Nedvomno sem sodi tudi Gorenjski oktet, ki nas je s svojim obiskom vsestransko obogatil. Ubrano petje okteta, svežina glasu in nastopa sopranistke Melanije Markovič so izklesali prijeten nastop.

Uspešna turneja po Argentini je zaključena. Pred odhodom smo jim izrekli prošnjo in sicer: ko bodo naslednjič prepevali na slovenskem odru,

Debeljak), *Snoč kaj sem no pošto zvedel* (ljudska iz Podveža pri Lučah/Katarina Pustinek Rakar - solist: Tomaž Debeljak), *Ljubim* (Feri Lainšček/Ambrož Čopi - solista: Marko Sušnik, Aleš Leben), *Nocoj je pa ena lepa noč* (slovenska ljudska/Uroš Krek - solist: Andrej Ropas), *Prav po prstih* (Marko Margon/Andrej Makor - solistka: Melanija Markovič), *Pogovor z ljubico* (tržaška ljudska/Patrick Quaggiato - solista: Melanija Markovič, Tomaž Debeljak).

Že proti koncu koncerta je Gorenjski oktet pripravil presenečenje za vse navzoče, a še posebno za družine gostiteljice pri katerih so oktetovci stanovali: zahvala izrečena s

naj se ozrejo proti jugu ter pomahajo naj in vedeli bomo, da se spominjajo na lepe trenutke, ki smo jih preživeli skupaj; nastale so prijateljske vezi, ki bodo skozi čas postale še tesnejše.

Predsednik Našega doma, g. Marjan Grilj je podal besede slovesa, oktetovci so se tudi hvaležno poslovili in prof. Andrejki Selan Vombergar poklonili spominsko darilo, saj je Mešani pevski zbor San Justo nosil veliki del organizacije in izvedbe turneje dobrih prijateljev iz prelepe Gorenjske.

Prijeten večer se je nadaljeval ob dobro postreženi večerji in seveda ob petju, ki se je slišalo še dolgo v noč ...

-mit

SDO/SFZ

Skupni mladinski dan

V nedeljo, 6. novembra, je slovenska mladina v Buenos Airesu praznovala svoj 64. skupni mladinski dan. Letos se je vršil v domu San Martin.

Dekleta so tekmovala v odbojki, fantje pa v nogometu. Turnir se je pričel že zgodaj zjutraj.

Ob 11. uri smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval g. Robert Brest; s petjem je spremljala mladina iz San Martina.

Po maši je sledilo dviganje zastav ter petje himen; nato so se nadaljevale tekme. Opoldan je bilo na razpolago okusno kosilo.

Tekmovanja smo zaključili ob 19. uri. Zatem je prišel na vrsto kulturni program. Najprej sta predsednika centralnega odbora, Anika Urbančič in Andrej Cukjati, pozdravila navzoče in jim spregovorila o pomenu skupnega dela za ohranjanje verskih in kulturnih vrednot.

Sledil je nastop, ki je nosil naslov: »Kako sem spoznal vajino mater«. Bila je komedija, v kateri je oče pripovedoval otrokoma, kako je spoznal njihovo mamo. V raznih prizorih so mladi iz naših krajevnih domov uprizorili smešne dogodivščine, ki jih je doživljal oče pri izbiranju življenjske družice.

Veliko pridnih rok je pripomoglo k lepemu uspehu našega skupnega mladinskega dne. Zato se še posebno zahvalimo sledečim osebam: Nikotu Škulju in Martinu Jermanu ter mladini iz San Martina za sceno; za ples Nataliji Jerman, za maskiranje in pričeske Štefaniji Leber in Ani Clari Zafra, za lektoriranje Veri Podržaj, za ko-režiranje Tomažu Kastelicu in za šepetanje Victoriji Hernández. Zahvalimo se tudi skupini Luč in zvok San Justo za osvetlavo in Audio Pristava za ozvočenje. Za izdelavo pokalov je poskrbel Damjan Jerman, za pripravo video posnetka Štefi Leber. Hvala pa tudi

nastopajočim, mladim in staršem San Martina ter vsem, ki ste nam priskočili na pomoč ob pripravi tega dne.

Ob zaključku programa sta športna referenta razdelila pokala skupnega mladinskega dne, ki sta ga na skupnem mladinskem dnevu osvojila dekleta in fantje iz San Justa.

Oddal se je tudi letni pokal, ki so ga za SDO osvojila dekleta iz San Justa in za SFZ fantje z Ramos Mejje.

Letos je bil na vrsti nov skupni pokal, imenovan po g. Janezu Petku. Oris njegovega življenja sta nam na kratko povzela športnika. Ta pokal bo po treh ali več letih ostal v domu, ki bo trikrat zapovrstjo osvojil prvo mesto skupnega seštevanja športnih točk. Letos je ta pokal dobila mladina Našega doma iz San Justa.

Dan se je zaključil s prosto zabavo, v prijetni družbi prijateljev.

Mikaela Bokalič

NOVICE IZ SLOVENIJE

SANITARNI HELIKOPTER V MARIBORU

V skladu z napovedjo je na mariborskem letališču Edvarda Rusjana začela delovati helikopterska nujna medicinska pomoč. Helikopterski nujni prevozi so tako odslej na voljo tudi prebivalcem vzhodne Slovenije, medtem ko zahodno polovico države še naprej pokriva helikopterska ekipa, ki je nameščena na brniškem letališču.

Da služi svojemu namenu, se je pokazalo takoj, saj je bila med slovesno predstavitvijo ministrici in drugim gostom že klicana na pomoč.

PREPOVEDANA MAMILA

Slovenski kriminalisti so v eni najuspešnejših akcij v zadnjih letih ob pomoči tujih policistov zasegli kar 865 kilogramov prepovedanih drog, so povedali na novinarski konferenci policije. Kot je pojasnil direktor uprave kriminalistične policije Branko Japelj, so razbili eno največjih mednarodnih kriminalnih združenj v Evropi. Ta je skrbel za grostično oskrbo evropskega trga s prepovedanimi drogami.

V sklepni fazi so kriminalisti na Okrožno sodišče v Celju podali kazenske ovadbe zoper skupno 19 osumljencev, od tega 13 Slovencev.

KOLIKO JE STALA DENACIONALIZACIJA?

Mineva 25 let, odkar je takratna slovenska skupščina sprejela zakon o denacionalizaciji. Do zdaj je država vrnila za 2,1 milijarde evrov nepremičnin, dodatnih nekaj več kot 18 milijard evrov pa je plačala zaradi nezmožnosti uporabe nepremičnin.

NAŠLI SO DVE SLIKI FORTUNATA BERGANTA

Iz Narodne galerije so sporočili, da je »ena največjih ugank slovenske umetnostne zgodovine razrešena«. Našli so baročni slikar Ptičar in Prestar baročnega slikarja Fortunata Berganta, ki nista bili razstavljeni vse od leta 1922. Sliki sta od druge svetovne vojne veljali za pogrešani.

STOPNJI BREZPOSELNOSTI IN CEN

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je septembra znašala 10,3 odstotka, kar je 0,4 odstotne točke manj kot avgusta in 1,2 odstotne točke manj kot septembra lani. Število delovno aktivnih se je povečalo in doseglo najvišjo raven v zadnjih petih letih.

Cene industrijskih proizvodov pa so se oktobra v primerjavi s septembrom po podatkih statističnega urada zvišale za 0,3 odstotka, medtem ko so bile od lanskega oktobra nižje za 0,6 odstotka. Gre za največje zvišanje cen na mesečni ravni po marcu 2015, ko je bilo zvišanje 0,4-odstotno.

PO SVETU

DAN OTROKOVH PRAVIC

V nedeljo 20. je bil svetovni dan otrokovih pravic. Čeprav je konvencija Združenih narodov, ki ureja to področje v veljavi več kot četr stoletja, so pravice še vedno kršene številnim otrokom po svetu. Prepogosto so žrtve različnih oblik nasilja in izkoriščanja. Diskriminirani pa so tudi glede na raso, etnično oziroma družbeno pripadnost, premoženje ali druge okoliščine. Papež Frančišek je ob tem dejal: »Želim si, da bi mednarodna skupnost lahko bdela nad njihovimi življenji, vsakemu dečku in deklici zagotavljala pravico do šole in izobrazbe, da bi njihovo odraščanje bilo veselo in bi z upanjem gledali v prihodnost.«

PROPAD DOGOVORA

Dogovor med Evropsko unijo in Turčijo o zajezitvi migrantskega toka je na tankem ledu. Po več pozivih iz evropskih prestolnic, predvsem v Dunaju, naj povezava prekine pristopna pogajanja s Turčijo, je turški minister za zadeve Unije ocenil, da so odnosi med Unijo in Turčijo zelo krhki. Medtem se države na balkanski begunski poti že pripravljajo na propad migrantskega dogovora, tudi Slovenija. O ukrepih za preprečitev novega begunskega vala so v začetku tedna govorili obrambni ministri srednjeevropskih držav. Gostitelj srečanja, avstrijski minister Hans-Peter Doskozil, je poudaril, da bi morali zaradi krhkosti dogovora s Turčijo okrepiti varovanje zunanjih meja Unije z vojaškimi in policijskimi silami.

OBAMA V NEMČIJI

Ameriški predsednik Barack Obama se je mudil na obisku v Nemčiji. Z nemško kanclerko Angela Merkel sta še posebej izrazila podporo podpisu prostotrgovinskega sporazuma med ZDA in Evropsko unijo. Za opustitev tega sporazuma se je zavzel Obamov naslednik Donald Trump, ki pa je na obisk sprejel prvega tujega voditelja, japonskega premierja Shinzo Abeja. Obama in Merklova sta pred srečanjem spisala članek, del katerega je objavil časopis *Wirtschaftswoche*, v katerem sta zavzela za podpis

PISALI SMO PRED 50 LETI

V SLOVENSKO SKUPNOST

Slovenski izseljenec se je v tujini na splošno dolžan pridružiti bližnji slovenski izseljenski skupini, ako se ta zaveda svojih dolžnosti do domovine in jih spolnjuje. Pogoji se seveda, da mu ta slovenska skupnost ni nevarna za njegovo vero in nrvnost. Pridružiti se ji je dolžan predvsem zato, ker bo v večini primerov le z njeno pomočjo mogel spolnjevati svoje dolžnosti do slovenske domovine. Če se bo slovenske skupine izogibal, ker je slovenska, ne bo dolgo časa ostal dober Slovenec. Vsakdanja življenjska skušnja tako uči. Če pa se bo nehal čutiti Slovenca, seveda ne bo spolnjeval svoje dolžnosti do slovenske domovine. Slovenski izseljenci naj si torej ustanove dobre slovenske organizacije tam, kjer jih še nimajo. Ustanovljene pa naj podpro, kolikor le morejo.

Prelat dr. Alojzij Odar v knjigi *Večnost in čas*

SLOVENC V ARGENTINI

Ramos Mejía. »Hodil po zemlji sem naši ...«

Tak je bil naslov sobotnemu (12. nov.) prosvetnemu večeru v Slomškovem domu. Iz 1.100 km oddaljene Mendoze je prišel predavatelj g. prof. Božo Bajuk ter v več kot enournem predavanju odkrival lepote slovenskih krajev. Predavatelja je pred začetkom večera pozdravil predsednik Slomškovega doma g. Marijan Schiffrer. ...

Slovenska vas. Gostovanje carapachayskega odra. V soboto, 29. oktobra so gostovali na našem odru igralci iz Carapachaya z Cankarjevo dramo v štirih dejanjih Jakob Ruda. Naš bratski oder iz Carapachaya zasluži vse priznanje, da se je prav v zarji svojega udejstvovanja lotil tako težke igre in jo, pod vodstvom g. Albina Petelina tako dovršeno izpeljal. ...

Osebnostne novice. Družinska sreča. V družini ing. Marka Bajuka in njegove žene ge. Vere roj. Ašič v Mendozi so 11. novembra dobili sinčka Tomaža. Srečni družini naše čestitke.

(*Svobodna Slovenija*, 17. novembra 1966 - št. 46)

sporazuma. Prepričana sta, da »vrtitve v svet pred globalizacijo ne bo« in da morajo Nemci in Američani zgrabiti priložnost za oblikovanje globalizacije v skladu s svojimi vrednotami in idejami.

MERKLOVA ZNOVA KANDIDIRA

Nemška kanclerka Angela Merkel bo še četrthi kandidirala za kanclerski položaj, saj kot je dejala želi služiti Nemčiji v teh težkih in negotovih časih. Merklova se bo potegovala tudi, da ostane na čelu svoje desnorsredinske Krščansko-demokratske unije. Čeprav je Merklova sprva napovedovala, da bo njen sedanji mandat zadnji, bo zdaj poskusila osvojiti še četrtega. Na oblasti je sicer že od leta 2005, v stranki pa nima večjih izzivalcev ter tako ostaja najvidnejša osebnost. Merklova, ki ji je v zadnjem mandatu podpora pada, tudi za naprej napoveduje sodelovanje.

NASILJE SE NADALJUJE

Sirska vlada ni pristala na predlog Združenih narodov, ki bi končal spopade v Alepu, opoziciji pa prinesel nadzor nad vzhodnim delom mesta. Sirski zunanji minister je omenjeni načrt označil celo za kršitev državne suverenosti. O Siriji sta ob robu vrha azijsko-pacifiškega foruma govorila tudi predsednika Rusije in ZDA, Vladimir Putin in Barack Obama. Slednji je kritiziral rusko podporo sirskega režimu in spomnil na uničene šole in ubite otroke v Alepu. Medtem pa se nasilje v Alepu nadaljuje.

RESUMEN DE ESTA EDICION

¿HAY CORRUPCIÓN EN ESLOVENIA?

En la Argentina estamos muy acostumbrados a las denuncias de casos de corrupción. ¿Y en Eslovenia? Una reciente investigación de Transparency International revela que apenas un 7% de los eslovenos cree, que la corrupción disminuyó en los últimos cuatro años, mientras un 74% cree que sigue igual. Del total de encuestados el 99% piensa que esta debería ser la preocupación número uno de las autoridades. En la escala de las instituciones corruptas los encuestados ponen en el primer lugar al parlamento, luego la administración pública, las autoridades locales y la justicia. Curiosamente, la institución menos sospechada de corrupción en Eslovenia es la policía. Es preocupante que un 36% piensa que la gente común no puede hacer nada para luchar contra la corrupción. (Pág. 1)

EL MINISTRO EN NAŠ DOM

Durante su reciente visita a la Argentina, acompañando al presidente Borut Pahor, el ministro para los Eslovenos por el Mundo, Gorazd Žmavc, visitó también el centro Naš dom de San Justo. Fue recibido por los miembros de la Comisión Directiva. Recorrió las instalaciones y se interiorizó de la vida en la comunidad. Los representantes de diversos grupos y asociaciones que funcionan en el marco de la institución le explicaron los pormenores de su misión y su accionar. Pudo apreciar en vivo la actividad del centro y expresó su admiración por todo lo visto y vivido. En el fructífero intercambio de opiniones también se pusieron las bases de una mayor colaboración entre el ministerio y la entidad. (Pág. 3)

FELIZ ANIVERSARIO

La comunidad eslovena Hladnikov dom de Lanús, acaba de cumplir 64 años de vida. Es la más antigua de nuestras instituciones locales. También festejó el 56 aniversario de la iglesia eslovena María Reina. Lo festejó el pasado domingo 13 de noviembre, con una misa, a la que siguió el acto cultural. Participaron los niños del curso de esloveno, un grupo joven de bailarines y el coro local acompañado de su similar de Carapachay. Hubo un acto escénico sobre la comedia de Chejov "Acerca de los daños del tabaquismo". El festejo concluyó con un almuerzo de camaradería. Concurrió numeroso público y estuvieron presentes representantes de todas las comunidades eslovenas del gran Buenos Aires. El lema elegido, "Creamos nuestro porvenir" agrega optimismo al esfuerzo permanente en la conservación de los valores. (Pág. 3)

VELADA DE MÚSICA Y CANTO

La comunidad eslovena de Mendoza goza de una merecida fama por su amor por la música y el canto. El sábado 29 de octubre tuvo lugar un maravilloso concierto, que representó la primera prueba de éxito en el programa bienal del Coro Esloveno de Mendoza, renovado y reforzado por integrantes jóvenes y entusiastas. En la primera parte intervino la cantante Mariana Ruíz Díaz que, acompañada al piano por Tone Štirn, interpretó clásicos europeos de los siglos XVI y XVII. En la segunda parte el coro desplegó un repertorio de canciones tradicionales eslovenas, completando con folklore argentino. Fue un encuentro entusiasta, premiado con aguerridos aplausos. (Pág. 4)

EL DIA DE LOS JÓVENES

Como todos los años las organizaciones juveniles tuvieron su Día de la Juventud. Este año se realizó en el Centro esloveno de San Martín. Hubo misa de acción de gracias, encuentros deportivos y el clásico acto cultural, con la representación bajo el título "Cómo conocí a vuestra madres". Se repartieron los premios a los ganadores de las competencias y las copas anuales por los puntos logrados en toda la temporada. La jornada concluyó consumiendo las delicias culinarias y en el intercambio de impresiones y expresiones de amistad entre nuestra gente joven. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Katica Čukjati, Marija Ivana Tekavec, Marko Vombergar, Franci Sušnik, Marko Čeč, Božidar Bajuk in Mikaela Bokalič.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1300.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.930.-; beli papir \$ 2.190.-; Bariloche; \$ 1.625.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vo-

dnik v Sloveniji. Slovenski/španski

jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098.

E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOBZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zoboz-

dravnica - Splošna odontologija -

Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos

Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica -

Uradna prevajalka za slovenski jezik.

Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-

1148 / 15-4088-5844 - mariana.po-

znic@gmail.com

Dra. Ana C. Ferreras de Kocar - -

Sucesiones - Contratos - Familia - Co-

mercial - Laboral - Civil - Jubilaciones

- Pensiones - Asesoramiento nueva ley

de ajuste previsional. Martes y jueves

de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso

/(1704) Ramos Mejía, Buenos Aires.

Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683

mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in

penin. Poroke, praznovanja, podjetni-

ška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-

3941-0078 - info@verawines.com.

ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od po-

nedeljka do petka od 11.30 do 19.30

ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p.

Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna po-

tovanja. Vzpostavimo stik med so-

rodniki. Pokojninski postopki, najem-

nine in več drugih storitev. E-mail:

patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica. Selan - M.N. 61199.

Psicoterapia individual, de pareja y

familia. Atención psicológica para

adolescentes y adultos. Libertad y Av.

Corrientes - Zona microcentro-Tribu-

nales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: ve-

roselan@yahoo.com.ar

Horario de atención: Lunes a Viernes

9 a 13 hs.

OBVESTILA

SOBOTA, 26. novembra:

V Carapachayu VII Evropski večer ob 19,30.

Sobota, 3. decembra:

S.K.A. prireja predavanje Anje Pugelj v Slovenski hiši ob 20. uri.

Zaključna prireditev v Jegličevi šoli - ABC po slovensko ob 9,30 uri.

Zaključna prireditev slovenskih šol v Slomškovi šoli ob 19. uri.

Zaključna prireditev slovenskih šol v Prešernovi šoli ob 19. uri.

Zaključna prireditev slovenskih šol v Rožmanovi šoli in obisk Miklavža ob 18.30 uri.

Zaključna prireditev slovenskih šol v Baragovi šoli ob 18.30 uri in ob 19. uri ponovitev igre Sneguljčica 2.0.

NEDELJA, 4. decembra:

Zaključna prireditev slovenskih šol v Balantičevi šoli ob 18. uri.

Zaključna prireditev slovenskih šol v Jurčičevi šoli ob 18. uri.

Zlata maša č. g. Mirka Grbca v Slovenski vasi, v cerkvi Marije Kraljice ob 11,30.

PONEDELJEK, 5. decembra:

V Hladnikovem domu prihod sv. Miklavža ob 20. uri.

ČETRTEK, 8. Decembra

Prvo sveto obhajilo, v cerkvi Marije Pomagaj.

SOBOTA, 10. decembra:

XXVII. Veselica narodnih plesov na Pristavi ob 20. uri.

NEDELJA, 11. decembra:

V Hladnikovem domu člansko kosilo.

ČETRTEK, 15. decembra:

Z.S.M.Ž. San Martín ob 16. uri božični sestanek.

NEDELJA, 18. Decembra

Duhovna obnova za žene in može v Slovenski hiši.

SOBOTA, 24. decembra:

Božična polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

SLOVENCİ IN ŠPORT

TELOVADCI NA STOPNIČKAH

Slovenski telovadec Alen Dimic (foto) je na tekmi svetovnega pokala v nemškem Cottbusu

Alen Dimic

še enkrat stopil na zmagovalne stopničke. Po drugem mestu na bradlji se je izkazal tudi na

drogu, kjer je osvojil tretje mesto. Dimic se je v Cottbusu izkazal že na bradlji, kjer je zaostal le za Kamotom, tretji pa je bil še en Japonec Naoto Hayasaka. Tudi Rok Klavara je osvojil tretje mesto in sicer na parterju, slovenski uspeh pa je s četrtem mestom dopolnil Žiga Šilc.

PRVIČ NA EVROPKEM PRVENSTVU

Slovenska ženska košarkarska reprezentanca bo junija prihodnje leto prvič v zgodovini nastopila na evropskem prvenstvu. Mesto med šestnajstimi najboljšimi ekipami v Evropi si je zagotovila z zmago v predzadnji tekmi kvalifikacij proti Litvi s 75:54. Izbranke selektorja Damirja Grgiča so v Celju zabeležile tretjo zmago v kvalifikacijah in pred sredinim gostovanjem v Latviji ostajajo neporažene. Mesto na eurobasketu 2017, ki se bo odvijalo na Češkem od 16. do 25. junija, imajo zagotovljeno ne glede na razplet tega srečanja.

DESET LET V LIGI PRVAKOV

Odbojkarji ACH Volleyja bodo še deseto zaporedno leto igrali v ligi prvakov. V povratni tekmi 3. kroga kvalifikacij so proti francoskim

podprvakom, ekipi Arago de Sete, sicer izgubili z 1:3, toda nato s 15:9 dobili zlati niz, ki je bil potreben, ker so Ljubljančani s 3:1 dobili prvo tekmo v Tivoliju. V dvoboju dveh izenačenih tekmecev so odločale malenkosti. Vsi nizi so bili izenačeni in odločeni v končnici, izjema je bil le zadnji del »tie breaka«, v katerem so gosti zaigrali zbrano, tekmeči pa so bili preveč nervozni, da bi prišli do ugodnega izida. ACH se bo v skupini meril z Modeno, romunsko Craiowo in zmagovalcem dvoboja med favorizirano poljsko ekipo Skra Belchatow in Paokom iz Soluna. V tem dvoboju so Poljaki prvo tekmo dobili s 3:0.

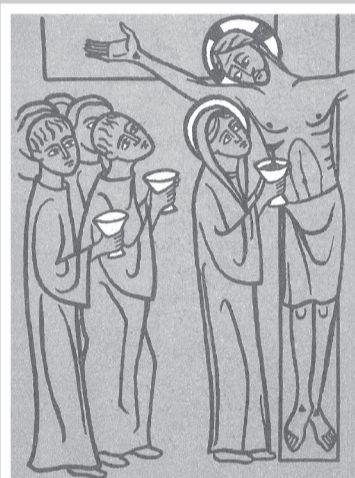
BRONASTA KOLAJNA ZA SUPANJE

Slovenka Manca Notar je na svetovnem prvenstvu v supanju na Fidžiju osvojila bronasto kolajno. To pa ni bil njen edini odličen rezultat 20-letne Škofjeločanke, saj se je izkazala tudi v dveh drugih disciplinah. V supanju na daljšo razdaljo, proga je bila dolga 18 kilometrov, je bila četrta, v tehnični dirki pa deveta. (Pri supanju veslač z enim veslom stoji na deski, podobni deski za surfanje).

Slovenska kulturna akcija
vas pristrčno vabi na predavanjeANJE PUGELJ
na temo"Slovenski prevod Mafalde,
njegove posebnosti"

V soboto, 3. decembra ob 20,00. uri, v dvorani Dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši.

Še prav posebno vabljeni učitelji, profesorji in ljubitelji slovenskega jezika.

Zahvala Bogu
za vse premnoge dobrote,
katere mi je po Marijini priprošnji
o življenju podaril.Mons. MIRKO GRBEC
zlatomašnikZlato mašo bo daroval v nedeljo 4. decembra
ob 11.30 uri v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski
vasi v Lanusu.

Vsi lepo vabljeni!

Mons. Juan Hladnik 4029, Rem. de Escalada

Si že pomislil, da
majnka samo še
1 mesec
do počitnic?info@
hanzelic.com.ar

OSEBNE NOVICE

Nov diplomant

Na Politehnični univerzi v Torino je 20. julija 2016 Massimiliano Gorno Cukjati diplomiral z odličnimi ocenami kot letalski in vesoljski inženir. Čestitamo in želimo veliko uspehov!

Smrt

V Hurlinghamu je umrla Vera Šušteršič roj. Lavrič (87). Naj počiva v miru!

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena je Julijana Zupan, v spomin na Zdenka Hribarja in Toneta Kastelica, darovala \$ 5,000,-. Bog stotero povrni.

XXVII. VESELICA NARODNIH PLESOV

SOBOTA, 10. DECEMBRA OB 20. URI

Na razpolago čevapčiči, kranjske klobase s kislim zeljem, štrudelj,
točeno pivo in veliko drugih dobrot!

Ob slabem vremenu bo pa 17. decembra

Slovenska Pristava

República de Eslovenia 1851- Castelar

MIŠOLOVKA

AGATHA CHRISTIE

Igra v izvedbi Mladine Našega Doma

27.11
ob
19.30
uri

PO PREDSTAVI ZAKUSKA ZA VSE NAVZOČE

Prostovoljni prispevki

Naš Dom San Justo, Hipólito Yrigoyen 2756